

**UCHWAŁA NR XLIII/207/2017
RADY GMINY GRĘBOCICE**

z dnia 30 maja 2017 r.

**w sprawie przyjęcia Programu Przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ofiar przemocy w rodzinie
Gminy Grębocice na lata 2017-2020**

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2016 r., poz.446 ze zm), w związku z art.6 ust.2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (jednolity tekst: Dz.U. Z 2015 r., poz.1390) Rada Gminy w Grębocicach uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Program Przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ofiar przemocy w rodzinie Gminy Grębocice na lata 2017-2020 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Grębocice.

§ 3. Uchwała wchodzi z mocą od 01.01.2017r.

Przewodniczący Rady Gminy

Tadeusz Kuzara

Program Przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ofiar przemocy w rodzinie Gminy Grębocice na lata 2017-2020

I. W S T Ę P

Rodzina jest podstawową jednostką społeczną i najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka kształtującym jego osobowość, poglądy i system wartości. Więzy łączące jej członków powinny być trwałe i opierać się na wzajemnym zaufaniu i poczuciu bezpieczeństwa.

Dom rodzinny powinien być zatem miejscem, do którego chętnie wracamy.

Jednak dla wielu osób nie jest on spokojną przystanią, miejscem w którym znajdujemy akceptację, zrozumienie a wręcz przeciwnie kojarzy się z cierpieniem fizycznym, psychicznym, emocjonalnym.

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej wskazuje, iż instytucja rodziny jest objęta szczególną ochroną i opieką państw. Kobieta i mężczyzna mają równe prawa w życiu rodzinnym, politycznym, społecznym i gospodarczym, a także ma prawo żądać od organów władzy publicznej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją.

Podstawą opracowania Gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2017- 2020 jest ustawa z dnia 29 lipca 2005r.o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (DZ.U.z 2015r., poz.1390).

Ustawa ta zgodnie z art.6 ust.2 nakłada na gminy obowiązek:

-opracowania i realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;

-prowadzenia poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności poprzez działania edukacyjne, służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;

-zapewnieni osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;

-tworzenia zespołów interdyscyplinarnych.

W myśl ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2016r., poz.930 z późn. zm)

zadaniem jednostek i pracowników pomocy społecznej jest m.in. udzielenie wszelkiej pomocy osobom i rodziną dotkniętym problemem przemocy domowej. Stosownie do art.7 ustawy przemoc w rodzinie jest jednym z powodów przyznawania świadczeń pomocy społecznej.

Głównym celem Programu jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w Gminie Grębocice.

Opracowany dokument jest spójny z kluczowymi programami krajowymi i regionalnymi związanymi z problematyką przeciwdziałania przemocy w rodzinie :

-Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020;

-Gminną Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Grębocice

Działania Programu mają charakter długofalowy i wielokierunkowy, dotyczą w szczególności profilaktyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie i pomocy osobom nią dotkniętym. Zaplanowane działania Programu obejmują lata 2017-2020. Program powstał w wyniku prac Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego działającego w Gminie Grębocice.

Treści zawarte w Programie mają elastyczny charakter, dzięki czemu w miarę potrzeb sytuacji społecznej

zadania programu mogą ulec zmianom i udoskonaleniom.

II. PRZEMOC W RODZINIE – PODSTAWY TEORETYCZNE

1. Pojęcie przemocy w rodzinie.

Przemocą w rodzinie określane jest każde zachowanie skierowane wobec osoby bliskiej, którego celem jest utrzymanie nad nią kontroli i władzy. Przemoc w rodzinie to zamierzone, wykorzystujące przewagę sił działanie przeciwko członkowi rodziny naruszające jego godność oraz podstawowe prawa i wolności, powodujące cierpienie i szkody.

Przemoc w rodzinie to jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie na szkodę bliskiego lub zaniechanie działań koniecznych do ochrony zdrowia i życia osób najbliższych. Działania te naruszają prawa i dobra osobiste członka rodziny (osoby najbliższej, a także innych osób zamieszkujących wspólnie lub wspólnie gospodarujących).

Przemoc w rodzinie, w szczególności naraża osoby bliskie na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, narusza ich godność osobistą, nietykalność cielesną, wolność i swobodę, w tym również osobiste normy związane z życiem seksualnym.

Przemoc w rodzinie jest:

- zjawiskiem wynikającym z działania człowieka (działania lub zaniechania),
- intencjonalna (zmierza do osiągnięcia jakiegoś celu),
- wykorzystuje przewagę sił,
- narusza prawa i dobra osobiste krzywdzonego członka rodziny,
- powoduje szkody na zdrowiu fizycznym, psychicznym oraz cierpienie i krzywdy moralne u osób, które dotyka.

2. Rodzaje przemocy

Przemoc w rodzinie może przybierać różne formy i dokonywać się przy użyciu różnych instrumentów. Obecnie najczęściej stosowane formy przemocy to:

-Przemoc fizyczna – są to wszelkie działania polegające na użyciu siły i prowadzące do naruszenia nietykalności cielesnej, nieprzypadkowych urazów, zranień, stłuczeń czy zasinień.

-Przemoc psychiczna – to umyślne działania wykorzystujące nie siłę fizyczną, lecz mechanizmy psychologiczne, powodujące zachwianie pozytywnego obrazu własnej osoby u ofiary, obniżenie u niej poczucia własnej wartości, pojawienie się stanów lękowych i nerwicowych.

-Przemoc seksualna - polega na wymuszeniu niechcianych przez ofiarę zachowań w celu zaspokojenia potrzeb seksualnych sprawcy.

-Przemoc ekonomiczna – to działania prowadzące do całkowitego finansowego uzależnienia ofiary od sprawcy.

-Zaniechanie – to jest ciągle niezaspokojenie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych. Jest formą pomocy ekonomicznej i może oznaczać m.in. pozbawienie jedzenia, ubrania, schronienia, nieudzielenie pomocy w chorobie itp.

3. Skutki przemocy w rodzinie

Przemoc w rodzinie rzadko jest incydem jednorazowym. Zazwyczaj ma ona charakter długotrwały i cykliczny. Przemoc ze strony najbliższej osoby jest doświadczeniem traumatycznym, którego skutkiem są zarówno bezpośrednie szkody na zdrowiu psychicznym i fizycznym, jak i również, długotrwałe problemy ujawniające się w życiu dorosłym, jako konsekwencje przemocy doświadczanej w dzieciństwie. Prowadzi nie tylko do uszkodzeń ciała ofiary, ale także do zaburzeń emocjonalnych oraz zaburzeń w sposobie, w jaki postrzega ona sama siebie, sprawcę oraz innych ludzi.

Do najczęstszych objawów będących skutkami przemocy należą: poważne obrażenia ciała, zwiększona częstotliwość powstawania chorób somatycznych związanych z długotrwałym stresem, przygnębienie, smutek,

niepokój, stany depresyjne, niestabilność emocjonalna, niekontrolowane wybuchy złości, agresji, płaczu, śmiechu, zmienność nastrojów, niepewność, trudności w podejmowaniu decyzji, stany lękowe, niska samoocena, bezsenność, koszmary nocne, bezradność, kłopoty z koncentracją uwagi.

Na szczególnie poważne konsekwencje zachowań przemocowych narażone są dzieci. Często są one bezpośrednimi ofiarami lub/i świadkami przemocy w rodzinie. Poza obrażeniami fizycznymi dziecko może doświadczać poczucia ciągłego niepokoju i zagrożenia. Może odczuwać, iż jest pozbawione miłości, zaufania i bezpieczeństwa. Niezaspokojenie tych podstawowych potrzeb wpływa na dalszy rozwój dziecka i może być przyczyną wielu schorzeń psychosomatycznych. Dzieci będące ofiarami wykorzystywania seksualnego wykazują wysoki poziom depresji, czują się osamotnione, mogą się u nich pojawić myśli samobójcze, zaburzenia snu, nadpobudliwość, agresja, niskie poczucie własnej wartości. Przemoc psychiczna wobec dzieci niekorzystnie wpływa na ich rozwój. Może prowadzić do nieprzystosowania społecznego, deficytów intelektualnych, trudności w relacjach rówieśniczych. Mogą się też pojawić trudności w nauce, wagarowanie, ucieczki z domu, wysoki poziom agresji, eksperymentowanie w używaniu środków psychoaktywnych.

Konsekwencje przemocy ujawniają się często po długim czasie, kiedy dziecko dorasta, lub w jego dorosłym życiu. Doświadczenie przemocy w dzieciństwie ma wpływ na całe dorosłe życie. Podwyższa ryzyko, że krzywdzone dzieci same staną się w przyszłości krzywdzącymi rodzicami.

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy i styl życia. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami, oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrz rodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi. Przemoc domowa może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Należy ją zaklasyfikować do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Prowadzi do poważnych naruszeń norm moralnych i prawnych, tragicznych skutków psychologicznych, a w skrajnych przypadkach do poważnych okaleczeń czy zabójstw. Zatem przemoc w rodzinie to także poważny problem społeczny. Niesie za sobą ryzyko dziedziczenia przez dzieci zachowań przemocowych i powielania ich w dorosłym życiu.

Niezwalczana przemoc przybiera na sile, utrwała się i eskaluje niosąc negatywne konsekwencje dla uwikłanych w nią rodzin i dla całego społeczeństwa. Niezbędne jest zatem podejmowanie działań mających na celu zapobieganie i zwalczanie przemocy w rodzinie, tworzenie i rozwijanie systemu przeciwdziałania przemocy, składającego się z instytucji i profesjonalistów niosących wsparcie osobom dotkniętym przemocą domową.

III. DIAGNOZA PROBLEMU PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE GRĘBOCICE

Właściwe zdiagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie jest bardzo trudne. Przemoc domowa jest problemem złożonym, o którym trudno się rozmawia, a który jeszcze trudniej zbadać. Istniejące statystyki pozwalają oszacować jedynie jego przybliżone rozmiary. Oficjalne statystyki nie obejmują niezgłaszanych przypadków przemocy, a problematyka przemocy, często nadal jest traktowana jako wstydliva, drażliwa, skrywana w czterech ścianach domu.

1. Skala problemu przemocy w rodzinie w Gminie Grębocice została określona na podstawie informacji uzyskanych z danych statystycznych Ośrodka Pomocy Społecznej w Grębocicach oraz Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego. Trudno jest w sposób jednoznaczny określić wielkość zjawiska przemocy na terenie naszej gminy w związku z występowaniem przemocy ukrytej, czyli toczącej się w rodzinie czy w szkole, ale nieujętej w statystykach z powodu braku wiedzy na temat jej występowania.

2. W gminie Grębocice funkcjonuje kilka podmiotów świadczących pomoc i wsparcie dla osób i rodzin dotkniętych problemem przemocy domowej. Jednym z nich jest Punkt Konsultacji dla Osób Uzależnionych i Przeciwdziałania Pomocy w Rodzinie w Grębocicach, prowadzony przez psychologa, specjalistę terapii i psychologii uzależnień. Jest on czynny w każdy poniedziałek od 15:15 – 18:15, a udzielana w nim pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie obejmuje: prowadzenie konsultacji z ofiarami i sprawcami przemocy, budowanie u ofiar poczucia własnej wartości i podnoszenie ich samooceny, motywowanie do zmiany życiowej. Zapewniony jest również dostęp do usług radcy prawnego i psychologa zatrudnionych przez

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grębocicach oraz udzielanie informacji o innych instytucjach świadczących wsparcie osobom zmagającym się z problemem przemocy w rodzinie.

3. W celu zmniejszenia, uświadomienia, zapobiegania przemocy w rodzinie podejmowana jest współpraca z instytucjami i organizacjami działającymi w obszarze przeciwdziałania agresji i przemocy. Należą do nich : działające w Grębocicach – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, „Lancet” Przychodnia Lekarska w Grębocicach, Punkt Konsultacyjny dla Osób Uzależnionych i Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Rewir Dzielnicowych, funkcjonujące w Polkowicach – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna i Komenda Powiatowa Policji oraz Są Rejonowy w Głogowie – Wydział Rodzinny i Nieletnich i kuratorzy sądowi, a także Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” oraz organizacje pozarządowe, w tym: Towarzystwo Przyjaciół Dzieci oraz Stowarzyszenie dla Dzieci i młodzieży Szansa w Głogowie

4. Dane niezbędne do zdiagnozowania zjawiska przemocy w rodzinie pochodzą z analiz dokumentacji Zespołu Interdyscyplinarnego w Grębocicach.

Tabela nr 1

Liczba wypełnionych „Niebieskich kart” w Gminie Grębocice w latach 2012 – 2016

Lata	Ogółem	Policja	Pomoc społeczna	Oświata	Inne
2012	6	5	0	1	0
2013	12	10	2	0	0
2014	8	7	1	0	0
2015	13	12	0	1	0
2016	17	16	1	0	0

Źródło: opracowanie własne GZI i GOPS

Tabela nr 2

Osoby pokrzywdzone w wyniku przemocy domowej w Gminie Grębocice w latach 2012-2016

Lata	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni	Małoletni
2012	14	6	0	8
2013	23	9	3	11
2014	13	8	0	5
2015	29	10	3	16
2016	39	14	2	23

Źródło: opracowanie własne GZI i GOPS

Tabela nr 3

Sprawcy przemocy domowej w Gminie Grębocice w latach 2012-2016

Lata	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni	Małoletni
2012	6	0	6	0
2013	12	0	12	0
2014	8	0	8	0
2015	13	0	13	0
2016	17	2	15	0

Źródło: opracowanie własne GZI i GOPS

Tabela nr 4

Rodzaje stosowanej przemocy w Gminie Grębocice w latach 2012-2016

Lata	Fizyczna	Psychiczna	Fizyczna i psychiczna	Fizyczna, psychiczna	Ekonomiczna	Zaniedbanie
------	----------	------------	-----------------------	----------------------	-------------	-------------

				i seksualna		
2012	10	1	5	0	0	0
2013	0	3	9	0	0	0
2014	0	2	6	0	0	0
2015	0	2	11	0	0	0
2016	0	4	13	1	0	0

Źródło: opracowanie własne GZI i GOPS

IV. PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA PROGRAMU

Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r.

Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U.z 2016r.,poz.930 z późn.zm)

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2015r.,poz.1390)

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. W sprawie procedury” Niebieskiej Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska karta (Dz.U. z 2011r, nr 209,poz.1245)

- Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości przeciwdziałaniu alkoholizmowi

Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii(Dz.U. z 2017r., poz 783 z późn. zm.)

- Ustawa z 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U.z 2012r., poz.788 z późn zm.)

- Ustawa z 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz.U.Nr 88, poz.553 z późn zm.)

V. PROCEDURA POSTĘPOWANIA WOBEC PROBLEMU PRZEMOCY W RODZINIE:

1). Zgłoszenie problemu przemocy

- * informacja od osoby doznającej przemocy, osoby trzeciej, przedstawiciela instytucji,
- * przyjęcie zgłoszenia i podjęcie natychmiastowego działania,
- * przekazanie informacji o instytucjach świadczących specjalistyczną pomoc,
- * przekazanie informacji, że wszystkie podejmowane działania służą zapewnieniu bezpieczeństwa i udzieleniu pomocy,
- * informacja o konieczności powiadomienia innych instytucji w celu zapewnienia kompleksowej pomocy.

2)Podejmowanie interwencji w środowisku

Podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę "Niebieskie Karty" i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą. Wszczęcie procedury "Niebieskie Karty" następuje poprzez wypełnienie formularza "Niebieska Karta" w przypadku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych, podejrzenia stosowania przemocy wobec członków rodziny lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez członka rodziny lub przez osobę będącą świadkiem przemocy w rodzinie.

3)Procedura niebieskiej karty

1. Procedura "Niebieskie Karty" stosowana jest zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. (Dz. U. Nr 209, poz. 1245). Wzory formularzy "Niebieska Karta" wypełniane są przez przedstawicieli podmiotów realizujących procedurę.

2. Procedura:

2.1. Wszczęcie procedury następuje przez wypełnienie formularza "Niebieska Karta A" przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty i ochrony zdrowia w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie.

2.2. Przy wszczęciu procedury następuje podjęcie działań interwencyjnych mających na celu

zapewnienie bezpieczeństwa osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie.

2.3. Przekazanie formularza "Niebieska Karta B" osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie.

2.4. Przekazanie wypełnionego formularza "Niebieska Karta A" do przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego niezwłocznie, nie później niż w terminie do 7 dni od dnia wszczęcia procedury.

2.5. Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego nie później niż w terminie do 3 dni od dnia otrzymania formularza zobowiązany jest do przekazania go członkom Zespołu Interdyscyplinarnego lub grupy roboczej.

2.6. Na posiedzeniu Zespołu Interdyscyplinarnego lub grupy roboczej następuje wypełnienie formularzy "Niebieska Karta C" i "Niebieska Karta D".

2.7. Do działań członków Zespołu Interdyscyplinarnego lub grupy roboczej należy:

- udzielanie pomocy osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
- podejmowanie działań w stosunku do osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, w celu zaprzestania stosowania tego rodzaju zachowań,
- zaproszenie osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie na spotkanie Zespołu Interdyscyplinarnego lub grupy roboczej,
- opracowanie indywidualnego planu pomocy dla osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, i jej rodziny, który zawiera propozycje działań pomocowych,
- rozstrzygnięcie o braku zasadności podejmowanych działań.

2.8. Do działań członków Zespołu Interdyscyplinarnego lub grupy roboczej podejmowanych wobec osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie należy w szczególności:

- diagnozowanie sytuacji rodziny, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą,
- przekazanie informacji o konsekwencjach popełnianych czynów,
- motywowanie do udziału w programach oddziaływań korekcyjno - edukacyjnych,
- przeprowadzenie rozmowy pod kątem nadużywania alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych lub leków,
- przekazanie informacji o koniecznych do zrealizowania działaniach w celu zaprzestania stosowania przemocy w rodzinie.

2.9. Zakończenie procedury następuje w przypadku ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy albo rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań.

4) Powiadomienie policji lub prokuratury

* na podstawie art. 12 powołanej na wstępie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie "osoby, które w związku wykonywaniem swoich obowiązków służbowych lub zawodowych powzięły podejrzenie o popełnieniu ściganego z urzędu przestępstwa z użyciem przemocy w rodzinie, niezwłocznie zawiadamiają o tym policję lub prokuratora" oraz "osoby będące świadkami przemocy w rodzinie powinny zawiadomić o tym policję, prokuratora lub inny podmiot działający na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie".

* na podstawie art. 304 § 2 Kodeksu postępowania karnego instytucje państwowe i samorządowe, które w związku ze swą działalnością dowiedziały się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, są zobowiązane niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub policję oraz podjąć czynności w celu niedopuszczenia do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa

5) Procedura postępowania przy wykonywaniu czynności odebrania dziecka z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie

Na podstawie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w razie bezpośredniego zagrożenia

życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie pracownik socjalny wykonujący obowiązki służbowe ma prawo odebrać dziecko z rodziny i umieścić je w pierwszej kolejności u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rozumieniu art. 115 § 11 Kodeksu karnego, w drugiej kolejności w rodzinie zastępczej lub całodobowej placówce opiekuńczo - wychowawczej. Decyzję, o której mowa pracownik socjalny podejmuje wspólnie z funkcjonariuszem policji, a także lekarzem lub ratownikiem medycznym lub pielęgniarką.

6)Zatrzymanie sprawcy przemocy domowej

Na podstawie art. 15 ust. 1 pkt 3 ustawy o Policji "Policjanci wykonując czynności, o których mowa w art. 14, mają prawo zatrzymania osób stwarzających w sposób oczywisty bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego, a także dla mienia" oraz na podstawie art. 244 § 1 Kodeksu postępowania karnego "Policja ma prawo zatrzymać osobę podejrzaną, jeżeli istnieje uzasadnione podejrzenie, że popełniła ona przestępstwo, a zachodzi obawa ucieczki lub ukrycia się tej osoby albo zatarcia śladów przestępstwa, bądź też nie można ustalić jej tożsamości."

7)Powiadomienie gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych

- w przypadku uzależnienia od alkoholu osoby stosującej przemoc.

8)Działania zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w gminie Grębcice

Zespół interdyscyplinarny to zespół strategiczny, którego zadaniem jest integrowanie i koordynowanie działań podmiotów i specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności przez:

- diagnozowanie problemu przemocy,
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Zespół Interdyscyplinarny może tworzyć grupy robocze w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach. Prace w grupach roboczych prowadzone są w zależności od potrzeb zgłaszanych przez Zespół Interdyscyplinarny.

Do zadań grup roboczych należy w szczególności:

- opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie,
- monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy,
- dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodziny, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

9)Monitoring sytuacji w rodzinie

- * weryfikacja i aktualizowanie planu pomocy
- * kontynuacja wsparcia dostosowanego do potrzeb
- * uzyskanie informacji o osobie stosującej przemoc
- * kontynuacja wspólnych wizyt w celu wzmocnienia przekonania sprawcy o pozostawaniu pod nadzorem

10)Zakończenie działań w sytuacji ustania przemocy.

VI. ZAŁOŻENIA PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE I OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE

1. Cechy programu:

- * systemowość - program jest spójnym i wielopoziomowym systemem przeciwdziałania przemocy opartym o wyspecjalizowane zasoby instytucjonalne i ludzkie, pomiędzy którymi istnieje relacja współpracy,
- * interdyscyplinarność - wszelkie działania na rzecz pomocy rodzinie powinny być planowane i wdrażane przez specjalistów, będących przedstawicielami różnych instytucji i organizacji,
- * kompleksowość - uwzględnianie różnych aspektów przemocy domowej: prawnego, psychologicznego, moralnego, społecznego,
- * efektywność - diagnoza problemu, rozpoznanie zjawiska i jego lokalnych uwarunkowań pozwala na wypracowanie skutecznych - efektywnych rozwiązań.

2. Beneficjenci programu:

- * rodziny i osoby dotknięte zjawiskiem przemocy,
- * rodziny i osoby zagrożone zjawiskiem przemocy domowej,
- * przedstawiciele instytucji i służb pracujący z osobami i rodzinami zagrożonymi bądź dotkniętymi przemocą,
- * mieszkańcy gminy Grębocice

3. Realizatorzy programu:

Realizatorami Programu, są w szczególności podmioty wchodzące w skład Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Grębocicach:

- * Ośrodek Pomocy Społecznej w Grębocicach
- * Urząd Gminy w Grębocicach
- * Komisariat Policji w Polkowicach Rewir Dzielnicowych w Grębocicach
- * Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Grębocicach
- * Placówki Oświatowe
- * „Lancet” Przychodnia Lekarska w Grębocicach
- * inne instytucje i organizacje społeczne działające w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

4. Miejsce i czas realizacji:

- * Gmina Grębocice
- * od 2017 roku do 2020 roku

5. Prognozowane efekty:

- * Zmiana postaw społeczeństwa wobec zjawiska przemocy w rodzinie.
- * Pogłębienie wiedzy społeczności lokalnej na temat zjawiska przemocy w rodzinie.
- * Zwiększenie dostępności pomocy dla ofiar przemocy.
- * Spadek liczby przypadków przemocy w rodzinie.
- * Profesjonalizm pomocy w obszarze przemocy w rodzinie.

VII. CELE PROGRAMU

Cel nadrzędny:

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz ograniczanie skali i skutków stosowania przemocy poprzez zbudowanie jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia dla osób zagrożonych lub uwikłanych w zjawisko przemocy.

Cele operacyjne:

1. Edukacja społeczności lokalnej w celu podniesienia świadomości i wrażliwości dotyczącej zjawiska przemocy.
2. Budowanie skutecznego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
3. Profesjonalizm oraz szeroka oferta form pomocy i wsparcia dla osób uwikłanych w przemoc w rodzinie.
4. Szkolenie służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.
5. Diagnozowanie i monitorowanie problemów przemocy domowej na terenie gminy.

VIII. ZADANIA ZAPLANOWANE DO REALIZACJI :

1. Edukacja społeczności lokalnej w celu podniesienia świadomości i wrażliwości dotyczącej zjawiska przemocy.

1.1. Opracowanie i upowszechnianie materiałów informacyjno - edukacyjnych na temat przemocy w rodzinie i jej negatywnych skutków.

1.2. Prowadzenie kampanii edukacyjnej na rzecz przeciwdziałania przemocy.

1.3. Prowadzenie w szkołach zajęć uświadamiających zagrożenia płynące z przemocy w rodzinie oraz propagujących zachowania sprzyjające pozytywnym postawom w rodzinie.

2. Budowanie skutecznego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

1.1 Opracowanie i realizacja programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

2.2. Dostęp do usług prawnych, psychologicznych w sytuacji kryzysu wywołanego zjawiskiem przemocy w rodzinie.

2.3. Zwiększenie dostępności do akceptowanych społecznie form rozwiązywania konfliktów rodzinnych poprzez udział osób trzecich, w tym mediatorów.

2.4 Stosowanie procedury " Niebieskiej Karty", podejmowanie interwencji w środowisku.

3. Profesjonalizm oraz szeroka oferta form pomocy i wsparcia dla osób uwikłanych w przemoc w rodzinie.

3.1. Poradnictwo w Punkcie Konsultacyjnym dla Osób Uzależnionych i Przeciwdziałania Pomocy w Rodzinie w Grębocicach.

3.2. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

3.3. Współpraca z Powiatowym Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w Polkowicach w zakresie realizacji programu dla sprawców przemocy w rodzinie.

3.4. Współpraca z Powiatowym Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w Polkowicach z zakresie szybkiej, doraźnej pomocy w sytuacji kryzysowej, uczestniczenia w grupach wsparcia oraz grupach edukacyjno - terapeutycznych, prowadzenia indywidualnych programów pomocy, zabezpieczania noclegu w nagłych sytuacjach kryzysowych.

4. Szkolenie służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

4.1. Realizacja szkoleń i kierowanie na dostępne formy doształcania pracowników instytucji realizujących zadania z zakresu przemocy w rodzinie.

4.2. Realizacja interdyscyplinarnych szkoleń dla przedstawicieli instytucji i organizacji zaangażowanych w zapobieganie i zwalczanie przemocy w rodzinie.

4.3. Uczestniczenie członków Zespołu Interdyscyplinarnego w konferencjach, seminariach, warsztatach na temat problematyki przemocy.

5. Diagnozowanie i monitorowanie problemów przemocy domowej na terenie gminy.

5.1. Zbudowanie bazy danych dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i jej aktualizacja.

5.2. Monitorowanie zjawiska przemocy domowej w gminie Grębocice

5.3. Badanie zasobów, potrzeb oraz skuteczności działań podejmowanych w zakresie zapobiegania i zwalczania przemocy domowej.

IX. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Realizacja Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Grębocice na lata 2017-2020 będzie finansowana:

- z budżetu gminy,
- ze środków samorządu powiatowego,
- ze środków samorządu wojewódzkiego,
- z dotacji z budżetu państwa,
- z programów rządowych z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- z funduszy zewnętrznych, w tym z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej oraz funduszy norweskich,
- ze środków pozyskiwanych z innych źródeł.

Na realizację Programu w 2017 roku przewidziano w budżecie gminy środki finansowe w wysokości 2 000 zł.

Wysokość środków finansowych na realizację Programu w latach 2018-2020 zostanie ujęta w przyjmowanej corocznie uchwale budżetowej Rady Gminy.

X. MONITOROWANIE I EWALUACJA PROGRAMU

Koordynatorem realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Grębocice na lata 2017-2020 będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grębocicach. Sformułowane w dokumencie zadania będą wdrażane przez wyznaczonych realizatorów oraz partnerów w realizacji. Monitoring i ewaluacja Programu, polegające na zbieraniu i analizowaniu informacji na temat realizowanych bądź zrealizowanych już zadań, będą prowadzone corocznie. Gromadzone dane z jednej strony pozwolą zidentyfikować i rozwiązać problemy, które pojawią się w trakcie wdrażania dokumentu, oraz stwierdzić, z myślą o podjęciu działań korygujących, czy realizacja wyznaczonych zadań zmierza w słusznym kierunku, z drugiej natomiast umożliwią ustalenie rzeczywistych rezultatów ich wdrażania – czy uzyskane efekty są zgodne z przyjętymi wcześniej zamierzeniami i na co miały wpływ. Do oceny wdrażania sformułowanych w Programie zadań zostaną wykorzystane wyznaczone w dokumencie wskaźniki monitoringowe.

Istotne jest, więc podjęcie działań pomocowych o charakterze kompleksowego podejścia do sytuacji, poprzez stworzenie sieci współpracy, opartej o działania lokalnego zespołu interdyscyplinarnego. Taki charakter pracy pozwala na wspólne działania poszczególnych służb, oszczędza czas oraz pieniądze, najważniejsze jednak, że zwiększa szansę na ograniczenie skutków przemocy w przyszłości.